

Пішов із життя відомий спеціаліст у царині мистецтва, професор, доктор філософських наук, завідувач кафедри соціології Академії керівних кадрів культури і мистецтва Олександр Миколайович Семашко. Смерть вирвала з лав вітчизняних соціологів сповненого енергії, закоханого у свою справу вченого і викладача, члена Товариства театральних діячів України, кавалера ордена “Знак пошани”.

Олександр Миколайович Семашко належав до когорти вчених, яким довелося у своєму житті власними зусиллями “пробиватися” на верхні поверхи наукової кар’єри і які при цьому зуміли зберегти самовіддану любов до професії, скромність, гідність і людяність. Він народився 1937 року в сім’ї вчителів і провів дитинство в селі, на березі Дніпра, де, мабуть, і зародилося його естетичне світовідчуття і любов до прекрасного. Закінчивши у 1959 році факультет історії, української мови і літератури Івано-Франківського педагогічного інституту, по завершенні навчання відслужив у війську і склав екстерном кандмінімум із філософії. Він не мав жодних сумнівів: “те, що вічно співає всередині” привело його в естетику. Успішно закінчивши аспірантуру при кафедрі філософії Дніпропетровського університету, Олександр Миколайович достроково захистив кандидатську дисертацію з теми “Художні потреби студентів: шляхи та способи їх розвитку”. Після захисту працював на викладацькій нині у вищих навчальних закладах Запоріжжя і Дніпропетровська. У 1986 році в Інституті філософії АН УРСР успішно захистив докторську дисертацію з проблеми формування художніх потреб людини, а рік потому продовжив свою багатогранну діяльність вченого-соціолога і викладача вищої школи вже в Києві.

Перу Олександра Миколайовича належать понад 150 наукових публікацій — статей, монографій, а також навчальних посібників, що здобули заслужену популярність у середовищі наукової громадськості й студентської молоді. Його творчий доробок пов’язаний насамперед із висвітленням проблем теорії, історії та соціології культури, мистецтва, розвитку художніх потреб, естетичного виховання, українознавства. Він є автором (співавтором) таких відомих в Україні праць, як “Художні потреби та їх розвиток у молоді” (1977), “Соціаль-

но-естетичні проблеми розвитку художніх потреб” (1985), “Соціологія: Курс лекцій” (1996), “Соціологія культури” (2002), “Соціологія мистецтва” (2005).

Заслугою Олександра Миколайовича як дослідника культурних змін, що розпочалися від часів проголошення незалежності України (1991), є введення в комплекс наук про вітчизняну культуру категорії «нова соціокультурна реальність», функція якої полягає у фіксуванні інтегрального образу суспільства і його культури в період модернізації й трансформації пострадянського простору. Основними вимірами нової соціокультурної реальності вчений вважав: зміну вектора духовних процесів, переоцінку цінностей і формування нової ієрархії їх, перехід від моностилістичної до полістилістичної культури, від вертикально-ієрархічного до горизонтально-регіонального принципу регулювання культурних процесів і низку інших ознак. Емпіричне вивчення й теоретичне осмислення згаданих ознак і тенденцій Олександр Миколайович вважав своїм безпосереднім обов'язком. У цьому зв'язку він мав безліч творчих задумів, планів на майбутнє, мав намір реалізувати їх у певних дослідницьких та організаційних проєктах. Розпочата ним справа матиме гідних наступників і учнів.

Друзі та колеги